

Pernille Sams (KF):

Vor nuværende realkreditlov er meget restriktiv. Den er et levn fra den tid, hvor det kunne betale sig at stifte gæld, og hvor vi derfor måtte begrænse omfanget af lånemulighederne.

Men danskerne ved godt, at det nu er blevet dyrt at stifte gæld, og at man selv kommer til at betale det tilbage. Derfor spares der op i disse år som sjældent før, og man nedbringer sin gæld så hurtigt som overhovedet muligt. Derfor er der heller ikke længere grund til at være overformynderisk over for borgerne, for dermed forhindrer man jo også mange fornuftige dispositioner. Det er da sund logik, at man skal have frihed til at omprioritere sit hus, så en eventuel opsparing kan komme én til gode i en svær tid, f.eks. hvis man pludselig bliver arbejdsløs. Alternativet er måske en tvangsauktion. Vi er sikre på, at den enkelte familie bedst selv kan vurdere, hvad der tjener den bedst til enhver tid, det skal vi herinde ikke sætte os til dommere over.

I øvrigt står det jo allerede i dag alle og enhver frit at belåne den opsparede friværdi i et pengeinstitut. Derfor virker det urimeligt, at man ikke kan optage sådanne lån i realkreditinstitutterne, som jo netop har specialiseret sig i lån i fast ejendom, men det rådes der nu i nogen grad bod på.

Af samfundsøkonomiske årsager har man vurderet, at vi for øjeblikket kun kan gå halvdelen af vejen mod den endelige valgfrihed, og jeg har forstået, at udformningen af regeringens forslag netop skyldes hensynet til samfundsøkonomien. Det må vi respektere, og derfor støtter vi regeringens forslag, selv om man jo ikke ligefrem kan kalde det et forenklingsforslag. Lige nu må vi således afvise Fremskridtspartiets forslag, men vi håber meget, at erfaringerne med regeringens forslag bliver så gode, at vi hurtigt kan tage resten af skridtet. Målet for os er en fuldstændig liberalisering for optagelse af lån under et vist maksimumloft, som meget passende kan være 80 pct. af ejendommens værdi.

Man skal ikke være blind for, at der også er en pæn beskæftigelseseffekt i at få vedtaget dette lovforslag: 100 pct.s finansiering af om- og tilbygninger og vedligeholdelse, selv om man ikke har præsteret en stor opsparing. Det vil uden tvivl sætte noget ekstra arbejde i gang og dermed virke positivt på beskæftigelsen.

Vi medvirker meget gerne til en hurtig udvalgsbehandling.

Mejdahl (V):

Det har altid været Venstres mål i videst muligt omfang at afskaffe unødige restriktioner, også på kapitalmarkedet. Men da långivning, især realkreditlångivning, i mange år har været brugt til at styre en del af samfundsøkonomien, har det været svært på én gang at ændre tingenes tilstand. Derfor er realkreditloven blevet liberaliseret i flere omgange, og det lovforslag, som boligministeren nu har fremsat, er et yderligere skridt i samme retning.

Lovforslag nr. L 244 går ud på, at om- og tilbygninger fremover kan belånes fuldt ud, når man holder sig inden for 80 pct. af pantets værdi, og 60 pct., når det gælder fritidshuse. Det vil gøre det lettere at få om- og tilbygninger finansieret, det vil øge beskæftigelsen og det vil være et incitament til at forbedre boligstandarder.

Lovforslaget giver også adgang til at belåne friværdier i ejerboliger og fritidshuse op til 60 pct. af ejendomsværdien, uden at der skal være et bestemt formål. Lånene skal efter forslaget ydes som serielån med en maksimal løbetid på 20 år. I dag er reglen 40 pct. og højst 10 år og endvidere formålsbestemt, idet det kun er til indfrielse af eksisterende prioriteter, man kan belåne. Denne del af lovforslaget vil gøre det billigere at realisere en friværdi i bolig og fritidshus uden at skulle bekoste gebyrer ved at lave f.eks. ægtefællehandler. Endelig vil nogle kunne skaffe sig likvid kapital til at investere i nye aktiviteter.

Det tredje element i lovforslaget er muligheden for at omprioritere gamle lån til nye lån, og det vil for nogle kunne lette terminen uden dog at kunne frigive et kontant provenu. Lovforslaget råder også bod på en fjerde ting, idet forbudet mod at yde lån i kollektive energiforsyningsanlæg, som er ejet af elværker, nu ophæves.

Det sidste, jeg vil nævne, er, at der nu gives adgang til, at to realkreditinstitutter, der er omdannet til aktieselskaber, kan fusionere.

Jeg kan på Venstres vegne anbefale de lempelser, som lovforslaget lægger op til. Det vil give større frihed for den enkelte låntager, og det vil øge aktiviteten i samfundet, uden at det vil gå mærkbart ud over betalingsbalancen.